

**LIETUVOS RESPUBLIKOS**  
**TERITORIJOS ADMINISTRACINIŲ VIENETŲ IR JŲ RIBŲ ĮSTATYMO NR. I-558 3<sup>1</sup>, 7<sup>1</sup>,**  
**12<sup>1</sup> STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR 11, 12 STRAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS**  
**GALIOS ĮSTATYMO PROJEKTO**  
**AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

**1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto įstatymo projekto tikslai ir uždaviniai**

2024 m. sausio 1 d. įsigaliojus naujos redakcijos Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymui (toliau – VIIVĮ), buvo įtvirtintas naujas valstybės informacinių išteklių valdymo, valdymo ir tvarkymo modelis. VIIVĮ iš esmės buvo pakeista *registro* sąvoka, registrą apibrėžiant kaip *informacinėje sistemoje* tvarkomą registruojamą objektą ar objektus apibūdinančių duomenų rinkinį ar rinkinius, kuriems nustatomos specialios registravimo sąlygos.

Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymo Nr. I-558 3<sup>1</sup>, 7<sup>1</sup>, 12<sup>1</sup> straipsnių pakeitimo ir 11, 12 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas) parengtas įgyvendinti Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2436 3 straipsnio 3 dalį, pagal kurią iki 2026 m. gruodžio 31 d. turi būti pakeisti registrų veiklą nustatantys Lietuvos Respublikos įstatymai ir pertvarkyta registrų informacinių sistemų veikla pagal VIIVĮ nustatytus reikalavimus.

**2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai**

Įstatymo projektą parengė Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija.

**3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai**

Šiuo metu galiojančiame Teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymo nuostatos nebeatitinka nuo 2024 m. sausio 1 d. galiojančios VIIVĮ redakcijos nustatyto valstybės informacinių išteklių teisinio reguliavimo (pvz., vartojamų sąvokų „registras“, „vardytojas“, „tvarkytojas“ turinys; reikalavimai, kas turi būti reglamentuota registro teisinį pagrindą nustatančiame įstatyme).

**4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama**

Įstatymo projektu siekiama suderinti šiuo metu galiojančio Teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymo nuostatas su VIIVĮ nustatyto teisiniu reguliavimu: vartojamos sąvokos „registras“, „informacinė sistema“ suderinamos su VIIVĮ apibrėžtimis, nurodomi Lietuvos Respublikos adresų registro (toliau – Registras) objektai ir juos apibūdinančių duomenų rinkiniai, kurie tvarkomi Registro informacinėje sistemoje, nustatomas Registro informacinės sistemos valdytojas ir duomenų valdytojas, Registro duomenų tvarkymo pagrindai, Registro duomenų teisinis statusas ir kt.

Įstatymo projekte numatoma, kad Registro objektai Adresų registro informacinėje sistemoje registruojami šios informacinės sistemos nuostatuose nustatyta tvarka.

Įstatymo projektu siūloma galimybė Registro objektus registruoti, o sprendimus dėl registravimo ir duomenų teikimo formuoti automatiniu būdu Registro informacinės sistemos nuostatuose nustatytais atvejais ir tvarka. Įstatymo projekte įtvirtinta nuostata „Adresų registro informacinėje sistemoje tvarkomi duomenys yra vieši“ reiškia, jog šioje sistemoje nėra tvarkomi asmens duomenys, susiję su registruojamais objektais.

**5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymų projektus toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir, kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta**

Priėmus Įstatymo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma. Priėmus Įstatymo projektą, bus užtikrintas Registro veiklą reglamentuojančių teisės aktų suderinamumas su VIIIVĮ nuostatomis.

**6. Kokią įtaką Įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai**

Įstatymo projektu siūlomi pakeitimai įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijos prevencijai neturės.

**7. Kaip Įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai**

Įstatymo projektu siūlomi pakeitimai įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai neturės.

**8. Ar Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams**

Įstatymo projektas strateginio lygmens planavimo dokumentams neprieštarauja.

**9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios**

Priėmus Įstatymo projektą, nereikės priimti kitų įstatymų, juos keisti ir (ar) pripažinti netekusiais galios. Atsižvelgiant į VIIIVĮ nuostatas reikės pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 10 d. nutarimą Nr. 715 „Dėl Lietuvos Respublikos adresų registro nuostatų patvirtinimo“ ir priimti Registro informacinės sistemos valdytojo tvirtinamus Registro informacinės sistemos nuostatus.

**10. Ar Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o Įstatymo projekte sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka**

Įstatymo projektas parengtas laikantis nustatytų Valstybinės kalbos įstatymo ir Teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų.

**11. Ar Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus**

Įstatymo projekto nuostatos Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatoms ir Europos Sąjungos dokumentams neprieštarauja.

**12. Jeigu Įstatymui įgyvendinti reikia įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų, kas ir kada juos turėtų priimti**

Priėmus Įstatymo projektą, iki jo įsigaliojimo:

- Vyriausybė turės priimti nutarimą dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 10 d. nutarimo Nr. 715 „Dėl Lietuvos Respublikos adresų registro nuostatų patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios.

- Registro informacinės sistemos valdytojas (Teisingumo ministerija) turės teisingumo ministro įsakymu patvirtinti Registro informacinės sistemos nuostatus.

**13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks Įstatymui įgyvendinti ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)**

Įstatymo projektui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto nereikės.

**14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados**

Įstatymo projektas pateiktas derinti Valstybės informacinių sistemų steigimo, kūrimo, atnaujinimo, pertvarkymo ir likvidavimo aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2024 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. 349 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo įgyvendinimo“, 16 punkte nurodytoms institucijoms.

**15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiems Įstatymų projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis**

Reikšminiai žodžiai, kurių reikia Įstatymo projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant reikšminius žodžius pagal Europos žodyną „Eurovoc“: „Registras“, „informacinė sistema“, „adresas“.

**16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai**

Nėra.

---